

Sayı: 30726

08 Mayıs 2019

Saat: 10:00

İstatistiklerle Aile, 2018

Ortalama hanehalkı büyüklüğü 3,4 oldu

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre; Türkiye'de 2014 yılında 3,6 kişi olan ortalama hanehalkı büyüklüğünün azalma eğilimi göstererek 2018 yılında 3,4 kişi olduğu görüldü.

İllere göre incelendiğinde; 2018 yılında ortalama hanehalkı büyüklüğünün en yüksek olduğu il, 6,4 kişi ile Şırnak oldu. Şırnak ilini 5,6 kişi ile Şanlıurfa, 5,5 kişi ile Hakkari ve Batman illeri izledi. Ortalama hanehalkı büyüklüğünün en düşük olduğu iller ise 2,7 kişi ile Çanakkale, Eskişehir ve Balıkesir oldu. Bu illeri, 2,8 kişi ile Tunceli, Burdur, Edirne, Giresun ve Kırklareli illeri izledi.

Tek kişilik hanehalkı oranı arttı

Çekirdek aile; yalnızca eşlerden veya eşler ve çocuklarından veya tek ebeveyn ve en az bir çocuktan oluşan aileler olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım kapsamında, ADNKS sonuçlarına göre; ülkemizde tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranı, 2014 yılında %67,4 iken 2018 yılında %65,3 oldu. Tek kişilik hanehalklarının oranının ise 2014 yılında %13,9 iken 2018 yılında %16,1'e yükseldiği görüldü.

En az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan aile olarak tanımlanan geniş ailelerden oluşan hanehalklarının oranı, 2014 yılında %16,7 iken 2018 yılında %15,8 oldu. Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının oranının ise 2014 yılında %2,1 iken 2018 yılında %2,8'e yükseldiği görüldü.

Hanehalkı tiplerine göre hanehalkı oranı, 2014-2018

	(%)				
	Toplam hanehalkı içindeki oranı				
Hanehalkı tipleri	2014	2015	2016	2017	2018
Tek kişilik hanehalkı	13,9	14,4	14,9	15,4	16,1
Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı	67,4	66,9	66,4	66,1	65,3
Sadece eşlerden oluşan çekirdek aile	14,1	14,3	14,2	14,2	14,1
Eşler ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	45,7	44,8	44,0	43,5	42,3
Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	7,6	7,8	8,2	8,5	8,9
Baba ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9
Anne ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	6,1	6,2	6,5	6,7	7,0
En az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalkı	16,7	16,5	16,3	16,0	15,8
Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalkı	2,1	2,2	2,4	2,5	2,8

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2014-2018

Tek kişilik hanehalkı oranının en yüksek olduğu il Tunceli oldu

Tek kişilik hanehalkı oranının en yüksek olduğu il, 2018 yılında %25,6 ile Tunceli oldu. Tunceli ilini %25,5 ile Gümüşhane, %24,5 ile Giresun izledi. Tek kişilik hanehalkı oranının en düşük olduğu il, %9 ile Diyarbakır oldu. Diyarbakır ilini %9,3 ile Van, %9,4 ile Batman izledi.

Tek kişilik hanehalkı oranı en yüksek ve en düşük ilk 5 il, 2018

		(%)	
En yüksek iller		En düşük iller	
Tunceli	25,6	Diyarbakır	9,0
Gümüşhane	25,5	Van	9,3
Giresun	24,5	Batman	9,4
Eskişehir	23,9	Adıyaman	9,8
Artvin	23,7	Şanlıurfa	9,9

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2018

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı en fazla Osmaniye'de görüldü

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu il, 2018 yılında %72,2 ile Osmaniye oldu. Osmaniye ilini %72 ile Kayseri ve %71,1 ile Adıyaman takip etti. Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı oranının en düşük olduğu il, %54,5 ile Tunceli oldu. Tunceli ilini %54,8 ile Gümüşhane ve %54,9 ile Artvin izledi.

		(%)	
En yüksek iller		En düşük iller	
Osmaniye	72,2	Tunceli	54,5
Kayseri	72,0	Gümüşhane	54,8
Adıyaman	71,1	Artvin	54,9
Gaziantep	70,7	Şırnak	55,5
Kahramanmaraş	69,8	Kastamonu	55,8

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2018

Hanehalklarının %8,9'unu tek ebeveyn ve çocukları oluşturdu

Türkiye'de 2018 yılında toplam hanehalklarının %8,9'unu tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalkları oluşturdu. Daha detaylı incelendiğinde; toplam hanehalklarının %1,9'unu baba ve çocuklardan oluşan hanehalkları, %7'sini ise anne ve çocuklardan oluşan hanehalkları oluşturdu.

Tek ebeveynli hanehalkı en fazla Bingöl'de görüldü

Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu il, 2018 yılında %10,8 ile Bingöl oldu. Bu ili, %10,7 ile İzmir, %10,6 ile Malatya izledi. Bu oranın en düşük olduğu iller ise %6,6 ile Bayburt, Yozgat ve Tokat, %6,7 ile Ardahan, Nevşehir ve Burdur, %6,8 ile Bitlis oldu.

Anne ve çocuklardan oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu iller %8,5 ile Bingöl, %8,4 ile İzmir ve %8,3 ile Adana ve Ankara, en düşük olduğu iller ise %4,6 ile Ardahan, %4,9 ile Bayburt ve %5 ile Burdur ve Yozgat oldu. Baba ve çocuklardan oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu iller %3,1 ile Kilis, %2,8 ile Malatya ve %2,7 ile Gümüşhane ve Trabzon, en düşük olduğu iller ise %1,3 ile Nevşehir, %1,4 ile Adıyaman ve %1,5 ile Kayseri, Uşak, Bitlis, Tokat, Konya, Niğde ve Sivas oldu.

Geniş aileden oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu il Şırnak oldu

En az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan aile olarak tanımlanan geniş aileden oluşan hanehalkı oranının en yüksek olduğu il, 2018 yılında %29,8 ile Şırnak oldu. Şırnak ilini %26,6 ile Hakkari ve %25,2 ile Batman izledi. Geniş aileden oluşan hanehalkı oranının en düşük olduğu il, %9,8 ile Eskişehir oldu. Eskişehir ilini %10,3 ile Çanakkale ve %11,1 ile Balıkesir izledi.

		(%)	
En yüksek iller		En düşük iller	
Şırnak	29,8	Eskişehir	9,8
Hakkari	26,6	Çanakkale	10,3
Batman	25,2	Balıkesir	11,1
Şanlıurfa	22,9	Ankara	11,2
Van	22,8	Burdur	11,3

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2018

Bireyleri en fazla aileleri mutlu etti

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre; 18 ve üzeri yaştaki bireyler arasında kendilerini en fazla ailelerinin mutlu ettiğini belirtenlerin oranı 2018 yılında %74,2 oldu. Erkeklerin %78,7'si kendilerini en fazla ailelerinin mutlu ettiğini ifade ederken bu oranın kadınlar için %69,7 olduğu görüldü.

İnternete bağlanabilen televizyon bulunan hanelerin oranı %32,1 oldu

Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre; hanelerde bilişim teknolojileri bulunma oranları incelendiğinde; hanelerde masaüstü bilgisayar bulunma oranının 2004 yılında %10 iken 2011 yılında %34,3'e yükseldiği, daha sonraki yıllarda ise düşüş eğilimi gösterdiği ve 2018 yılında %19,2 olduğu görüldü.

Hanelerde dizüstü, tablet, netbook gibi taşınabilir bilgisayar bulunma oranı, 2004 yılında %0,9 iken daha sonraki yıllarda sürekli bir artış göstererek 2018 yılında %50,1 oldu. Hanelerde cep telefonu/akıllı telefon bulunma oranının 2004 yılında %53,7 iken 2018 yılında %98,7'ye yükseldiği görüldü.

Hanelerde İnternete bağlanabilen televizyon bulunma oranının 2013 yılında %7,3 iken 2018 yılında %32,1 olduğu, İnternet erişimi oranının ise 2004 yılında %7 iken 2018 yılında %83,8 olduğu görüldü.

Bireylerin %20,1'inin yoksulluk sınırının altında olduğu görüldü

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre; eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %60'ı dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırı incelendiğinde, yoksulluk sınırının altında yaşayan bireylerin oranının 2017 yılında %20,1 olduğu görüldü. Hanehalkı tipine göre yoksulluk oranı incelendiğinde ise tek ebeveynli en az bir çocuğu olan hanehalklarının %26,3'ünün hesaplanan görelî yoksulluk sınırının altında yaşadığı gözlemlendi.

Bağımlı çocuk; 18 yaşından küçük olan veya 18-24 yaşında olup ekonomik açıdan pasif ve ebeveynlerinden en az biri ile yaşayan kişiler olarak tanımlanmaktadır. Bağımlı çocuğu olan hanehalklarının yoksulluk oranı %25,1 iken bağımlı çocuğu olmayan hanehalklarının yoksulluk oranı %6,7 oldu.

En fazla koruyucu ailenin İstanbul'da olduğu görüldü

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının verilerine göre; 2018 yılında Türkiye genelinde mevcut koruyucu aile sayısı 5 bin 289 oldu. Koruyucu aile sayısı illere göre incelendiğinde; en fazla koruyucu ailenin 486 aile ile İstanbul'da olduğu görüldü. İstanbul'u 360 aile ile İzmir, 312 aile ile Ankara, 201 aile ile Kayseri ve 187 aile ile Kocaeli illeri takip etti.

Hanehalkları bütçelerinden en fazla payı konut ve kira harcamasına ayırdı

Hanehalkı bütçe araştırması sonuçlarına göre; 2017 yılında Türkiye genelinde hanehalklarının tüketim amaçlı yaptığı harcamalar içinde en yüksek payı %24,7 ile konut ve kira harcamaları alırken, ikinci sırayı %19,7 ile gıda ve alkolsüz içecek harcamaları, üçüncü sırayı ise %18,7 ile ulaştırma harcamaları aldı. Toplam tüketim harcamalarında en düşük payı alan harcama grupları ise %2,2 ile sağlık, %2,3 ile eğitim ve %2,7 ile eğlence ve kültür harcamaları oldu.

Konuta ilişkin en önemli problem izolasyondan dolayı ısınma sorunu oldu

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre; 2017 yılında konutun mülkiyet durumları incelendiğinde; bireylerin %59,1'inin oturduğu konutun kendilerine ait olduğu, %24,7'sinin ise kiracı olduğu görüldü.

Bireylerin %40,8'inin 2017 yılında konutunda izolasyondan dolayı ısınma sorunu yaşadığı, %36,6'sının sızdıran çatı, nemli duvarlar, çürümüş pencere çerçevesi vb. nedenlerle sorun yaşadığı ve %22,9'unun trafik veya endüstrinin neden olduğu hava kirliliği, çevre kirliliği veya diğer çevresel sorunlar yaşadığı görüldü.

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Mayıs 2020'dir.

AÇIKLAMALAR

Türkiye İstatistik Kurumu, 2012 yılından itibaren özel günlerde günün önemine atfen özel yayın ya da haber bülteni yayımlamaya başlamıştır. Bu kapsamda, 2019 yılında 15-21 Mayıs olarak belirlenen Aile Haftası'na özel olarak bu haber bülteni hazırlanmıştır.

Haber bülteninde, ülkemizdeki aile yapısını ortaya koyan temel istatistiklere yer verilmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 15 Mayıs günü, 1994 yılından itibaren Uluslararası Aile Günü olarak kutlanmaktadır. Her yıl ailenin korunması ve güçlendirilmesi amacıyla bu güne özel belli temalara dikkat çekilmektedir. Uluslararası Aile Günü'nün bu yılki teması, "Aileler ve İklim Eylemi: Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri 13. Hedef'e Odaklanmak"tır.

www.tuik.gov.tr